

Aflevering 1: De AFM helpt bij een goed advies

Het adviseren van een werkgever over een tweedepijler pensioenproduct van een verzekeraar (hierna pensioenproduct) valt onder de reikwijdte van de Wet op het financieel toezicht ('Wft'). Via de 'leidraad tweedepijler pensioenadvisering' wil de AFM financieel dienstverleners die adviseren over tweedepijler pensioenproducten helpen hun adviestraject waar mogelijk te verbeteren. Dit is zowel in het belang van de werkgevers als van de werknemers. Maar ook voor u om te ondersteunen dat uw adviestraject voldoet aan de actuele wettelijke eisen.

Advies aan de werkgever

Een werkgever kan een nieuwe pensioenregeling voor zijn medewerkers willen afsluiten. Of hij kan een bestaande pensioenregeling willen aanpassen. In beide gevallen kan hij hiervoor advies aan u als financieel dienstverlener vragen. U heeft, voordat u een advies kunt geven, veel informatie nodig over de onderneming, haar financiële positie en de doelstellingen, de risicobereidheid en kennis en ervaring van de werkgever. Relevante informatie over de onderneming is bijvoorbeeld ook de te verwachten ontwikkelingen van de onderneming in de toekomst. Op basis van deze informatie kunt u uiteindelijk een advies geven. Bij tweedepijler pensioenen is het de werkgever die in eerste instantie geadviseerd wordt. U richt uw klantprofiel dan ook in op basis van de gegevens die u van de werkgever krijgt.

Wanneer valt uw advies onder de Wft?

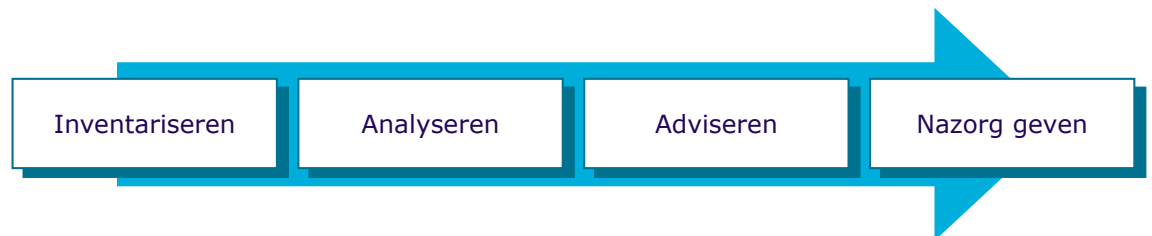
De Wft stelt inhoudelijke eisen aan de wijze waarop u een tweedepijler pensioenproduct (verzekering) adviseert. Belangrijk is dan te weten wanneer er sprake is van een advies in de zin van de Wft. Van een advies is pas sprake wanneer gelijktijdig is voldaan aan drie eisen te weten:

1. Het moet gaan om een aanbeveling. Een algemene uitleg of toelichting over een aansprakenregeling of beschikbare premiereregeling is geen aanbeveling;
2. De aanbeveling moet zijn gericht op een individuele werkgever. Een algemene publicatie in een brancheblad over het onderwerp pensioen is geen advies;
3. De aanbeveling moet betrekking hebben op een specifiek pensioenproduct van een specifieke verzekeraar. Het advies om bijvoorbeeld een middelloonregeling af te sluiten in plaats van een eindloonregeling zonder hierbij een verzekeraar aan te duiden is geen advies omdat dit geen specifiek pensioenproduct is van een specifieke aanbieder.

Indien uw adviezen voldoen aan de 3 criteria van advies, dan moet u de advies-eisen uit de Wft volgen. Dus ook in de situatie dat u de werkgever adviseert over een tweedepijler pensioenproduct.

Vier fasen

Een adviestraject dat voldoet aan de Wft eisen bestaat uit 4 fasen. Deze fasen laten zich als volgt illustreren:

Inventariseren

In de fase van inventarisatie is de adviseur wettelijk verplicht om bij de werkgever informatie in te winnen over:

1. Kennis en ervaring;
2. De financiële positie van de onderneming;
3. De doelstelling van de werkgever;
4. De risicobereidheid van de werkgever.

Allemaal voor zover relevant voor het op te stellen pensioenadvies.

De AFM verwacht van een adviseur dat deze in deze fase aandacht schenkt aan alle relevante gegevens, kenmerken, wensen en behoeften van de werkgever. Maar ook dat de (mondeling) verstrekte gegevens worden gecontroleerd op juistheid en volledigheid, voor zover mogelijk. De AFM verwacht van een adviseur ook dat in deze fase de ondernemer door de adviseur in algemene zin wordt geïnformeerd over de voor hem mogelijk relevante pensioenconstructies.

Analyseren

In de analysefase vertaalt de adviseur de kenmerken van de onderneming en de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid en kennis en ervaring van de werkgever naar mogelijkheden voor een pensioenregeling en pensioenproduct. Een goede adviseur zal de mogelijkheden die aansluiten bij het klantprofiel van de werkgever zo veel als mogelijk cijfermatig uitwerken.

Advies uitbrengen

In de fase van advies geeft de adviseur aan wat, op basis van alle verzamelde informatie, naar zijn oordeel een pensioenproduct is dat goed aansluit bij de situatie van de onderneming en de wensen van de werkgever.

Nazorg geven

Nadat het pensioenproduct is afgesloten zal de adviseur gedurende de looptijd van het pensioenproduct de onderneming ondersteunen. De mate van ondersteuning hangt mede af van de afspraken zoals die hierover tussen de onderneming en de adviseur zijn gemaakt.

Dynamisch adviesproces

Het adviesproces is een dynamisch proces waarbij inventariseren en analyseren nauw verbonden zijn en elkaar gedurende het proces kunnen afwisselen. Als u bijvoorbeeld van een werkgever hoort dat hij een hele goede pensioenregeling voor zijn werknemers wil maar er onvoldoende budget voor over heeft analyseert u dat dit waarschijnlijk niet mogelijk zal zijn. U vraagt de werkgever vervolgens welke doelstelling (goede pensioenregeling of het budget) prioriteit heeft. In dit voorbeeld doorloopt u dus achtereenvolgens de fases inventariseren, analyseren en inventariseren.

Hetzelfde kan voorkomen als u in de fase 'advies uitbrengen' bent. Als de werkgever uw advies niet geheel overneemt heeft u aanvullende informatie van de werkgever nodig (inventariseren). Vervolgens analyseert u de informatie om opnieuw advies uit te kunnen brengen (analyseren en adviseren). Uiteraard brengt u alleen opnieuw advies uit als dit mogelijk is en als u erachter staat. Het blijft tenslotte uw advies aan de werkgever. Indien de werkgever wil afwijken van uw advies dan informeert u hem over de consequenties die dat met zich mee brengt en legt u in uw dossier vast dat de werkgever van uw advies is afgeweken.

Adviestraject moet reproduceerbaar zijn

Een financieel dienstverlener moet kunnen aantonen dat hij op correcte wijze tot zijn advies is gekomen. Hiervoor dient u in uw dossier de relevante informatie over de onderneming en de werkgever te bewaren. Tevens dienen de gegevens over het geadviseerde en afgesloten product in het dossier aanwezig te zijn. De Wft eist dat dit gedurende tenminste één jaar na totstandkoming van het pensioenproduct kan worden aangetoond. Uiteraard zal een goede adviseur de informatie uit het adviestraject in de praktijk veel langer bewaren. Om gedurende de looptijd van het pensioenproduct deze informatie nog te kunnen raadplegen, maar ook vanuit aansprakelijkheidsoogpunt, zal de adviseur deze informatie bewaren.

Passend advies

Vaak is het zo dat er voor de situatie van een werkgever verschillende oplossingen mogelijk zijn bij het vormgeven van pensioen. Wat van belang is, is dat de gekozen oplossing past bij de werkgever. U dient dus een passend advies te geven. Passend wil zeggen dat het advies aansluit bij informatie over de onderneming en de werkgever voor zover die van belang is om rekening mee te houden bij de definitieve keuze rondom een tweedepijler pensioenproduct.

Onderzoek AFM

Vooraf bij de fase van inventarisatie en analyse kunnen grote verschillen optreden in de werkwijze van financieel dienstverleners. De AFM heeft onderzocht hoe pensioenadviezen er in de praktijk uit zien en wat er in het klantdossier is vastgelegd. Daarnaast zijn er ook gesprekken gevoerd met pensioendeskundigen. Op basis van deze informatie kan een beeld worden geschetst hoe een goede pensioenadviespraktijk eruit kan zien.

Leidraad in losse afleveringen

De AFM wil financieel dienstverleners graag helpen bij de inrichting van een goede pensioenadviespraktijk. Enerzijds omdat dit in het belang is van werkgevers en werknemers. Maar ook om financieel dienstverleners te ondersteunen bij het ervoor

zorgen dat hun adviesactiviteiten voldoen aan de actuele wettelijke eisen die daaraan gesteld worden.

Hiervoor heeft de AFM de **'leidraad tweedepijler pensioenadvisering'** opgesteld.

In afzonderlijke afleveringen zal telkens worden ingegaan op een specifiek onderdeel waarmee de financieel dienstverlener rekening kan en moet houden bij het opstellen van een tweedepijler pensioenadvies.

De te behandelen onderwerpen zijn:

- De toepasselijkheid van een CAO en/of BPF;
- De wensen van de werkgever ten aanzien van de kwaliteit van de pensioenregeling;
- De wensen van de werkgever ten aanzien van de kosten van de pensioenregeling en de invloed die dit heeft op de kwaliteit van de regeling;
- Het toepassen van relevante regelgeving bij de invulling van de pensioenregeling;
- De inhoud en de vormgeving van de uitvoeringsovereenkomst;
- De offertefase;
- Het voortzetten/oversluiten van de uitvoeringsovereenkomst en het wijzigen van de regeling;
- Het bijstaan van werknemers bij keuzemogelijkheden in de pensioenregeling.

Voorbeeld werkgevers

In de verschillende afleveringen van de leidraad tweedepijler pensioenadvisering zal de theorie telkens kort worden vertaald naar een praktijksituatie. Hierbij wordt, als adviseur, de praktijk van mevrouw Verwindt van Pensioenadviesbureau Verwindt centraal gesteld. Daarnaast wordt in de verschillende afleveringen ook gewerkt met steeds twee dezelfde ondernemers, te weten

1. de heer De Bruin van Reogram B.V.;
2. mevrouw Groen van Clothing 4 You.

Even voorstellen:

mevrouw Verwindt
van Pensioenadviesbureau
Verwindt

meneer De Bruin
van Reogram B.V.

mevrouw Groen
van Clothing 4 you

Reogram B.V.

Reogram is een startend consultancybureau op het gebied van reorganisaties. De activiteiten zijn gericht op het adviseren en implementeren van reorganisaties. De heer De Bruin heeft op dit moment 5 werknemers in dienst. De werknemers zijn hoog opgeleid en tussen de 20 en 30 jaar oud. Reogram is een goedlopend bureau, de heer De Bruin verwacht in 3 jaar te groeien naar 25 medewerkers. Reogram B.V. valt niet onder een CAO of BPF.

Clothing 4 You

Clothing 4 You is een startende onderneming die kleding inzamelt en verkoopt aan textielsorteerbedrijven en via eigen tweedehands kledingwinkels. Een deel van de ingezamelde kleding wordt aangehouden als noodvoorraad voor nationale en internationale rampen en calamiteiten. Mevrouw Groen heeft 5 medewerkers in dienst. De werknemers zijn laaggeschoold en tussen de 30 en 50 jaar oud. Mevrouw Groen verwacht dat haar bedrijf zal groeien naar 15 medewerkers.

De AFM wil benadrukken dat de voorbeelden van een goede adviespraktijk in deze leidraad niet de enige manier zijn waarop u een kwalitatief goed pensioenadvies kunt geven. U kunt zelf bepalen hoe u adviseert, zolang u voldoet aan de minimale eisen die de wet stelt. De leidraad is bedoeld om u hierbij te ondersteunen. De AFM verwacht van u dat u, waar nodig, uw adviespraktijk verbetert. En dat u daarbij de richtlijnen uit deze leidraad in acht neemt. We bevelen u aan om uw eigen adviespraktijk te toetsen aan de leidraad.